

16 ta' Awissu, 1950.

Imha lfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres.*

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

L-Onor. Dr. A.V. Camilleri, B.Litt., LL.D.

Tabib Pawlu Boffa et. versus Frank Agius et. ne.

**Assemblies Legislativa — Elezzjonijiet — "Nomination"
tal-Kandidati — Kompetenza — Kap. 163 ta' l-Edizzjoni
Riveduta tal-Ligijiet ta' Malta.**

Il-Qorti ta' l-Appell mhix kompetenti bierz tiegħu konjizzjoni ta' talba bierz tiġi rezissa d-deċiżjoni ta' l-Election Commissioners li biha huma jkunu rrifjutaw lil xi kandidat għall-elezzjoni li f'id xi indikazzjoni fuq "nomination paper" tiegħu.

Dik il-Qorti hija kompetenti biss bierz tiegħu konjizzjoni ta' reklam kontra deċiżjoni ta' l-Election Commissioners li biha jkunu aċċettaw xi waħda jew oħra minn dawn l-erba' oġġezzjonijiet:— 1. Oġġezzjoni li d-deskrizzjoni tal-kandidat mhix suffiċjenti bierz tidentifika l-kandidat; 2. Oġġezzjoni li u- "nomination paper" mhix skond il-liġi; 3. Oġġezzjoni li u- "nomination paper" ma gietz konsenjata skond il-liġi; 4. Oġġezzjoni li ma surx id-depożitu skond il-liġi.

Il-jatt li l-Election Commissioners, wara li jkunu aċċettaw in-"nomination" ta' kandidat, jirrifjutaw it-talba tiegħu bierz f'id xi indikaz-

zjoni fih, ma jnqa' takt ebda wahda minn dawn l-oġġezzjonijiet; u għalhekk il-Qorti ta' l-Appell ma tistax tiegħu konjizzjoni ta' talba tal-kandidat b'ez tigi rezizza dik id-deċiżjoni.

Għar il-kompetenza tat-tribunal mhix materja li tista' tigi argumetata implicitament, imma għandha tkun espressament speċifikata mili-tigi; u għalhekk, meta l-Qorti tkun inkompetenti "ratione materiae", għandha hija stess "ex officio" tiddikjara l-inkompetenza tagħha.

Il-Qorti, — Fuq iċ-ċitazzjoni nru. 5 ta' l-1950, preżentata quddiem din il-Qorti, fejn l-atturi qalu li, peress li huma ġew infurmati mill-konvenut nomine uffiċjalment li l-indikazzjoni jew aġġunta tal-kliem "tal-Labour ta' Boffa" fin-"nomination paper" rispettiva tagħhom ma setgħetx tigi milqugħa u aċċettata, minhabba l-fatt li dina l-inklużjoni ta' dawn il-kliem tista' tikkrea konfużjoni għal dik li hija identità tal-kandidati, u f'certi każi għaliex in-"nomination paper", darba aċċettata, mhix soġġetta għal ebda addizzjoni; u peress li r-raġunijiet addotti mill-konvenuti nomine ma humiex sostanzjati fil-ligi, kif jirriżulta fit-trattazzjoni tal-kawża, anzi l-aġġunta u l-indikazzjoni proposta tkompli tikkjarifika u tiddistingwi ampjament, b'mod li tista' telimina kwalunkwe konfużjoni; u taibu li, wara li jkunu premissi d-dikjarazzjonijiet u mogħtija l-provvedimenti kollha opportuni, id-deċiżjoni minnhom mogħtija tigi revokata minn dina l-Onorabbli Qorti, billi jiġi dikjarat u deċiż illi l-kliem "tal-Labour ta' Boffa" jistgħu u għandhom jiġu inklużi fin-"nomination paper" ta' l-atturi bhala kandidati għal dina l-elezzjoni. Bl-ispejjeż;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi l-atturi iċ-ċitazzjoni esponew illi huma riedu jagħmlu aġġunta fin-"nomination paper", u illi l-konvenuti nomine ma aċċettawx din l-aġġunta; għaliex, fost raġunijiet oħra, tista' għib konfużjoni fl-identità tal-kandidati; u taibu r-revisjoni ta' dina d-deċiżjoni;

Ili mis-subartikoli (3) u (5) tal-Kap. 163 Ediz. Riv. jidher ċar illi dina l-Qorti ta' l-Appell hija biss kompetenti meta l-"Commissioners" ikunu aċċettaw xi wahda jew oħra mill-oġġezzjonijiet im-emmija fis-subartikolu 3. Dawn l-oġġezzjonijiet huma erbgha, cioè:— (a) Oġġezzjoni illi d-des-

krizzjoni tal-kandidati mhux suffiċjenti sabiex jiġi identifikat l-istess kandidat; (b) Ogġezzjoni illi n-“nomination paper” mhux skond il-liġi; (c) Ogġezzjoni illi n-“nomination paper” ma gietx kunsinnata skond il-liġi; (d) Ogġezzjoni illi ma sarx depożitu skond il-liġi;

F'l-każ preżenti ma hux li-każ ta' ebda waħda minn dawn l-ogġezzjonijiet. Infatti ma saret ebda ogġezzjoni illi n-“nomination paper” ma saretx jew ma gietx kunsinnata skond il-liġi, jew li ma sarx id-depożitu; u mhux talli ma saretx ebda ogġezzjoni illi d-deskrizzjoni tal-kandidati hija insuffiċjenti, la mill-“Commissioners” u lanqas minn hadd ieħor, għaliex anzi l-każ hu invers, fis-sens illi mentri l-“Commissioners” kient sodisfatti mis-suffiċjenza tad-deskrizzjoni, huma l-atturi illi, malgrado li l-“Commissioners” huma sodisfatti, jippretendu jżidu kliem ieħor;

Illi għa hekk ma ttrikorri l-ebda waħda mill-ipotesi espressament indikat mil-liġi bhala li jagħtu lok għall-kwistjoni ta' kompetenza ta' dina l-Qorti; u hija baġa elementari illi l-kompetenza ta' tribunal ma hijiex materja li tista' tiġi argumentata impliċitament, imma għandha tkun espressament indikata mil-liġi; dana tfisser l-espressjoni “Liġijiet ta' l-Organizzazzjoni Ċivili”;

Illi dina l-Qorti ssollevat dina l-kwistjoni għaliex huwa prinċipju procedurali illi l-Qorti għandha tissolleva “ex officio” kull kwistjoni li ttrigwarda l-kompetenza tagħha “ratione materiae”;

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddikjara ruħha mhux kompetenti li tiegħu konjizzjoni mill-kawża odjerna; bl-ispejjeż kontra l-atturi.